

ELIÚ

SIGNES I SENYALS

Eliú vivia en el seu refugi: l'Illa Verda de l'Oblit, voltada d'aigua. Li havia deixat l'ocell de bec de mar un matí d'una primavera tenyida de verd. El seu racó era el petit bosc amb olor de romaní, d'alzines i de pins. Una olor penjada en el silenci, res era urgent. I Eliú vivia plàcid observant la volta del cel sense saber que, a l'univers, hi ha espai buit entre els cossos celestes.

Les seves costums eren ben senzilles. De bon matí, es gronxava amb les branques dels arbres, olorava cadascuna de les flors mentre sentia l'harmonia d'un univers ple de vida i, amb ell, sentia, pensava i estimava. Feia rams d'espígol, jugava a ser capità de vaixells imaginaris, pescava amb la seva canya llançant-la al bell mig de l'aigua i saltaven el peixos i cantaven les granotes i el fang li tenyia les sandàlies; reia i reia envoltat d'un aire fresc que l'embolcallava.

La quietud que hi havia en la seva Illa Verda de l'Oblit el va portar, a poc a poc, a preguntar-se pels secrets de l'univers refugiats en la foscor de les nits. Unes nits que eren, per Eliú, com íntims jardins plens de llumetes que il·luminaven el seu petit prat.

Un dia, caminant per entre els marges, va adonar-se de la bellesa d'un mati quiet i ple de sol. Va asseure's sobre l'herba fresca. De sobte, uns colors es reflectiren en les aigües de l'estany dibuixant-t'hi un arc de tots colors. Fregant-se els ulls, va tornar a mirar l'estany. Va esperar força estona pensant, què devia ser? però, a poc a poc, una uniformitat s'anava imposant, i la imatge prenia forma i creixia enlaire, cap amunt difuminant-se.

Paralitzat per la incertesa de no saber què fer, va continuar assegut mirant els moviments reptadors dels colors. Així, va arribar la nit amb els estels guinyolant en les distàncies i eixamplant la seva llum blavenca. Eliú no sabia que les llums dels estels volen dir moltes coses. Tampoc sabia que els estels són boles de gas molt calent. Res d'això sabia. Abatut, reprèn el retorn cap a la seva cabana per tal d'oblidar l'enigma dels colors dibuixats en forma d'arc en el cel i reflectits en l'estany. Les fulles dels arbres xiulaven al vent.

Però no podia dormir, sentia un desencís. Naufrag de recursos però, el seduï el pensament d'anar a veure el pescador, un home savi, astut, i amb un somriure d'anys viscuts. Vivia en una altre Illa, no gaire lluny de l'Illa Verda de l'Oblit, però Eliú necessitava una barca per anar-hi. Decidit, surt de la seva la cabana i començà a construir-ne una amb les canyes del riu per arribar a casa del pescador.

- Pescador, saps alguna cosa d'uns colors que dibuixant un arc en el cel?, és que han caigut a dins del meu estany una bona estona i després han desaparegut, desfent-se enllà en els núvols.

- Mira, per mi ha estat un descans no pensar. Ara vols què vols? que obri l'esclatxa d'un temps que viu en el batec de la memòria?.

- Només vull saber. Tu encara no ets un desvalgut, saps?

L'home, feixuc pels anys, una mica rondinaire, descansava assegut en l'ombrivol racó de la seva cabana, respirava l'aire càlid i mirava la posta de Sol: un firmament ataronjat i groguenc, amb un Sol gairebé vermell. Fruïa cada tarda amb aquests colors de la posta mentre es difuminaven pel cel, llavors, com una rutina, agafava la seva flauta i suau posava els dits en les notes gronxant-se amb la melodia mentre seguia, amb els ulls ametllats i vius, l'espai de llum i de silenci a resguard de l'ombra dels arbres. Algunes tardes però, treien el cap uns núvols alts i distants enfosquant el dia. Aleshores, sospitant signe de pluja, arrossegant cert cansament, entrava dins la cabana.

Aquell dia, un dels mes preciosos de la primavera, va arribar Eliú. Havia plogut i les gotes d'aigua suspeses en les fulles i en l'atmosfera, tornejaven una claror tenyida de colors. El pescador just havia tret la seva cadira de fusta disposat a tocar la flauta. Tanmateix no es va sorprendre al veure'l, tot i que estava mig adormit per la xavegó. Se'l va mirà amb tendresa. La bellesa innocent d' Eliú traduïa un posat humil que no exigia res i despertava

condescendència. Mentre el pescador respirava lentament l'aire bruyit de sol, Eliú mirava els arbres envoltats d'una quietud serena.

- I quins colors has vist? - va dir-li el pescador-, potser hi havia el vermell, el taronja, el groc, el verd, el blau, el violeta...?, i era un cercle complet? o només una mitja volta a l'horitzó?

- Sí, sí, eren aquest els colors. Ara, això de la volta... crec que era...com el pont, sí com el mig arc del pont que he de creuar per venir a veure't.

Eliú estava confós, començava a perdre la imatge i no podia explicar gairebé la forma, només tenia en el cap una meravella de bellesa distribuïda en colors.

- Aleshores, era l'arc de Sant Martí.

- Què vols dir?. No t'entenc.

- Doncs, és llum projectada en el cel formant un arc amb tots els colors, sobretot, quan ha plogut és quan surt. Però alerta, Eliú, és llum formant una circumferència, saps? el que passa és que l'horitzó no ens la deixa veure sencera aquesta circumferència de colorines.

Eliú aquesta resposta el va deixar una mica capficat. Per què aquest arc de llums apareix i desapareix només quan és de dia, si també plou per les nits?

- I per què no surt mai per les nits aquest l'arc?

L'home es va rascar el cap amb un gest cansat; ell, buscador de tantes coses, ara es trobava davant d'un altre buscador que volia conèixer les complexitats del firmament quan ell ja les havia deixat per impossibles, i això perquè, voler saber d'on venim?, hi ha més móns?, estem sols? i tot una sèrie de qüestions que no tenia resoltes, el deixaven trist i solitari. Però, tossut, sempre mirava de reüll el cel interrogant-lo. I de fet, al capdavant, de tant observar, algunes coses va arribar a saber senzillament pensant i desxifrant signes i senyals.

- Doncs, perquè la llum del Sol comença a sortir per entre els núvols un cop deixa de ploure i les gotes d'aigua que han quedat en l'atmosfera fan de mirall. A la nit no hi ha la llum del Sol, només veiem la llum de la Lluna perquè reflecteix els raigs que rep del Sol, i la llum dels estels.

Eliú va marxar una mica encongint. Caminava distret pensant per què les nits són tan negres i només hi ha la Lluna i els estels. Alguna cosa no acabava d'entendre. Es va posar a cantar en veu baixa dient-se que ja li preguntaria al pescador el proper dia. Va enfilarse a la seva barca i remant amb calma anava mirant el cel. Un dels remes li va caure al riu perquè l'estel, que tant havia mirat des de la seva illa d'escuma marina, li va cridar l'atenció. El veia diferent, com resignat al fred còsmic. Mirant-se'l, embadalit per la seva discreta brillantor, entre la remor de l'aigua i el balanceig de la barca, va anar aclucant els ulls fins adormir-se, sentint-se encara més sol .

Enmig de somnis plàcids es preguntava per què hi ha distàncies negres entre els estels?, per què no estan tots junts?, més junts, un al costat de l'altre. De sobte, amanyagat pel somni profund, recolzat el cap en una caixa de cartró de la barca, va veure l'estel enllà tan digne, tan quiet i silenciós que li va fer llàstima. I la quietud de la nit se'l va enduu, en el seu somni, a imaginar-se una franja ingràvida de móns amb alforges de cels on el sentit dels sentits és només la justícia. Uns móns a on no existeix la falsa honesta hipocresia, ni tampoc el tímid orgull pel poder.

Aquest estel serà la meua estrella. Potser hi puc parlar. A veure si m'explica algunes de les coses que jo no entenc. Ho provaré perquè el pescador m'ha deixat una mica atribolat.

- Hola!, estrella petita i solitària. No em dius res?.

- ¿Què vols que et digui?. M'agrada el meu racó de cel, el que m'han assignat.

- M'he fixat que la teva llum és molt discreta...
- Sí. Sóc una estrella petita feta de trossos de llum.
- Estàs contenta d'ésser així.?
- Sí. ara ja sí.
- ¿Què vols dir?. És que no has estat sempre una estrella petita i tímida ?
- No. Ja ho aniràs descobrint.
- M'ha semblat com si em diguessis...
- No tinc nom. El vaig perdre en el no retorn, mentre m'enlairava enmig d'una prodigiosa bellesa de llums.
- I com és que em veus?.
- Et veig perquè onestic no hi ha horitzons, sols infinites i immenses magnituds de galàxies que besen les ones crepusculars del vostre sol.
- Galàxies?, què vols dir? no sé de què em parles però, portes el secret d'una bellesa que m'amagues i, a la vegada, m'esculpeix la imatge d'una tendresa que m'abraça el cor.
- Jo sóc un pessic de llum sobre la pell de l'Univers i pujo i baixo i volo sense cap esforç. Vaig d'un sostre de cel a un altre sostre de cel i veig els colors de les galàxies instal·lades en el buit de les seves cavitats. Tot és un Tot.
- Mare meva, quants cels... i, no sé pas què vols dir amb això de que Tot és Tot, i això de galàxies...
- Llum. Branques de llums que mai s'apaguen i canvien de colors segons els vents que sorgeixen, de sobte, enllà d'un TOT immens. Tant immens que la llum es reflecteix sense distàncies, quieta, silenciosa i persistent. Els que viviu sota el sol teniu el dia i la nit, el fred i la calor, l'aigua i el gel, la neu en les muntanyes. Nosaltres tenim aquestes branques lluminoses i cadascuna de nosaltres té la seva illa de llum. Els que viviu sota el sol us fascinen les llums que brillen en el vostre firmament i us estimulen la imaginació per trobar-hi emocions.
- Sí, de fet, tan bon punt té vist ja m'he emocionat i no sé... per què?, si sempre estàs en el meu prat de l'Illa, però avui et veig diferent, ara et veig diferent, com... una espiga de blat enmig de moltes espigues però, sola.
- Veig totes les constel·lacions sense esforç i el centre de la vostra galàxia, la Via Làctia. I ens gronxo amb els minúsculs grans de pols que hi ha en les immensitats profundes dels passadissos de llums.
- Estàs tan quieta que quasi m'obligues a abandonar la necessitat que tinc de dir-te el meu nom doncs m'estàs capficant. Jo només sé que visc sota el Sol...
- L'estrella del teu Sistema Solar.
- Oh! un altre ensurt... ¡ mare meva ! cóm és que dius això? si jo no en sé res, però m'agradaria que me'n parlessis del Sistema Solar, de les galàxies, dels teus cels...
- Si em miris descobriràs, en el meu silenci, no sols l'espai de pau que busques en la teva Illa Verda de l'Oblit, sinó que podràs entendre moltes més coses que, també, te les pot explicar el pescador.
- Quin neguit. Per què saps que visc en L'Illa Verda de L'oblit? i el pescador...?. Em sorprèn.
- Perquè t'hi va deixà l'ocell de bec de mar quan vas desertar per fugir de les rutines.

- És veritat. Visc aquí a L'Illa Verda de L'oblit a on m'hi va deixà l'ocell de bec de mar i només veig la senzillesa d'un cel desfent-se amb colors i visc sense uniformitats imposades. La meva Illa és verda i blavosa i els arbres fan olor d'arrels i el bosc fa olor de molsa fresca i a dies, fan olor de marges cremats.

- Ho sé. La meva Illa també és bonica, els seus prats són de llum i d'aire i fars de color magrana que giren i giren. Els núvols són transparents i quan m'hi passejo només he de donar petits saltats d'un a l'altre. Quan caic, un núvol m'abraça i em retorna al bell mig del meu prat d'estels lluents, aleshores, m'agafo a un far color magrana i giro i giro amb ell.

- Que bonic ha d'ésser el teu prat. ¿Saps?, el meu prat, en aquesta Illa Verda de L'oblit, té tots els colors del verd i em sap greu veure'l cada nit envoltat de foscor, només té la teva petita llum que il·lumina els seus límits.

- És trist tenir límits. Però no ets tu qui té límits, és el teu prat.

- L'ocell m'hi va portar quan la llum sortia per damunt de les carenes i més enllà hi havia els perfils del dia. El meu ocell portava un tros de mar en el bec i me'l va posar en el palmell de la mà. Junts varem fer camí cap a les Illes de ningú i ens varem allunyar atrets per la harmonia d'un espai únic. L'ocell jugava amb les branques del sol i jo amb la llum blava de les ones de la mar.

- Ho sé. I vau seguir el camí de les distàncies seguint els moviments dels vents i ho vares oblidar tot.

- Perquè saps tots els meus secrets i jo no puc saber els teus?

- No ho podries entendre. Només sé que si em mires podràs sentir com el temps passa de llarg.

- No sé que vols dir. Ets una estrella misteriosa. I què vols dir que el temps passa de llarg?. Per mi, els temps és aquest espai ample que s'eixampla cada nit per tornar a la matinada, clar i net, sota la verdor - blavosa de la meva Illa.

- No sóc una estrella misteriosa. Sóc, senzillament, una ona de llum sense límits. Ja t'ho he dit: "és trist tenir límits".

- Cada cop ets més misteriosa. Per què és trist tenir límits?.

Un sotrac sec va despertar a Eliú. Amb els ulls mig tancats, va mirar el cel, però ja era de dia, l'estel no hi era. L'embruix del somni l'envoltava, es va fregar les parpelles per tal mirar amb calma la blavor de la llum i fixant-se en l'horitzó ple de resplendor, es va sentir desolat. Lentament, va anar remant fins que va arribar a la ribera del riu. Va saltar de la barca enfilant-se damunt les roques escollint-ne una on si va asseure. Convençut que la llarga travessia de la nit no era cap somni, i que el diàleg amb l'estrella era real, va temptar la sort mirant de reproduir-lo per traure'n l'entrellat, però el somni va ser fugitiu. Va deixar-se anar carregat de preguntes, i davant el buit de respostes, va desfer camí dirigint-se a l'Illa del pescador amb l'esperança de trobar tot una lletania de respostes, signes i senyals acompanyats amb la música de la flauta que, de tant en tant, el pescador, entre pregunta i resposta, feia sonar despertant-li records plens de saviesa de vida.